

Список літератури

1. *Машина Я.* Исламский банкинг — потенциальный конкурент в мировой банковской системе / Я. Машина // Банкаўскі веснік // Национальный банк республики Беларусь. — 2008. — № 25(426). — С. 58—62.
2. *Потапов А.* Секреты исламского банкинга / А.Потапов // Валютный спекулянт. — 2003, август. — С. 26—29.
3. *Вачнадзе Г. Н.* Деловые ОАЭ. Т. IV—V. Спецвыпуск. Исламский кредит. Промышленность. Недвижимость // Экономика и связи с Россией в 2000–08 гг. Справочники ПОЛПРЕД. — М., 2008. — 216 с.
4. *Трунин П. В.* Исламская финансовая система: современное состояние и перспективы развития [Электронный ресурс] // Институт экономики переходного периода / Трунин П. В., Каменских М. В., Муфтяхетдинова М. — М., 2008. — Режим доступа: <http://www.iet.ru/islam-banking.pdf>.

УДК 330.322

В. В. Гурочкіна,

канд. екон. наук, доцент кафедри міжнародної економіки та підприємництва,
Національний університет ДПС України

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ СПРИЯТЛИВОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ

В умовах трансформації економічної системи нашої країни дуже важливим є стабільне функціонування вітчизняних підприємств, адже від ефективності їх діяльності в значній мірі залежать економічна безпека держави та матеріальний рівень життя багатьох верств населення. На даний час перед нашою державою стоїть складне завдання: залучити в країну іноземний капітал з урахуванням його власних стимулів та одночасно орієнтувати його заходами економічного регулювання на досягнення національних цілей. Цілями державної інвестиційної політики в цих умовах є: сприяння корінній модернізації виробництва та його структурній перебудові; підвищення конкурентоспроможності підприємств промисловості; прискорений розвиток інноваційних та інформаційних технологій; формування нової технологічної стратегії національного господарства.

Досягнення вказаних цілей державної інвестиційної політики вимагає здійснення комплексу заходів щодо створення сприятливого інвестиційного клімату в країні, підтримки інвестиційних ініціатив ринкового сектора економіки, максимально повного

розкриття і використання інвестиційного потенціалу, формування законодавчих та інституційних умов господарської діяльності приватних інвесторів, адекватних сучасним вимогам ринку.

Інвестиційний клімат є визначальним моментом при ухваленні іноземним інвестором рішення про інвестування в тій або іншій країні, він є комплексним поняттям. Це сукупність політичних, правових, економічних та соціальних умов, що забезпечують та сприяють інвестиційній діяльності вітчизняних та закордонних інвесторів [1]. Чинне українське законодавство відносно іноземних інвестицій далеко не завжди відповідає вимогам міжнародної практики та глобальної тенденції лібералізації режиму залучення іноземних інвестицій. На відміну від більшості країн Центральної і Східної Європи, Україна не змогла поки що вирішити завдання створення сприятливого інвестиційного клімату, що передбачає формування стабільних політичних і макроекономічних умов, захисту прав власності.

Створення правової бази залучення іноземних інвестицій в економіку України повинно здійснюватися шляхом вирішення наступних взаємопов'язаних проблем: підготовка та ухвалення відсутніх законодавчих актів, що мають заповнити існуючий вакуум у правовому механізмі залучення іноземних інвестицій в економіку України; внесення доповнень та уточнень до законодавчих актів, прийнятих у попередні роки, з метою подальшого вдосконалення та адаптації до підписаних Україною міжнародних угод; ухвалення підзаконних актів (постанов Кабінету Міністрів України, відомчих інструкцій та ін.), направлених на реалізацію положень законодавства, регулюючого умови входу на ринок і діяльності іноземних інвесторів на території нашої країни.

Можна виділити наступні ключові напрями вдосконалення української законодавчої бази щодо залучення іноземних інвестицій, реалізація яких може дати максимальний ефект вже в найближчі роки [2, с. 129]: докорінний перегляд системи державних гарантій іноземним інвесторам, включаючи надання повноцінних гарантій від зміни умов господарської діяльності впродовж періоду реалізації інвестиційного проекту; створення законодавства, що передбачає залучення до інтенсивнішого комерційного обороту та комерційної експлуатації приватними особами об'єктів державної і комунальної власності; адаптація національного законодавства до умов участі в міжнародних інвестиційних та торговельних організаціях, розширення практики двох- і багатосторонніх угод про гарантії та взаємний захист інвестицій, приєднання України до всіх міжнародних механізмів вирішення інвестиційних спорів.

Необхідно розробити сучасну законодавчу базу регулювання відносин, пов'язаних з використанням державної власності. В основі такої бази повинен бути закон «Про інвестиційні угоди держави», що має широкий рамковий характер. Має сенс істотно скоротити перелік ліцензійних видів господарської діяльності, залишивши в ньому лише ті галузі, які безпосередньо пов'язані із забезпеченням безпеки держави, оскільки вимога про обов'язкове ліцензування є додатковим бар'єром на шляху залучення іноземних інвестицій. Є доцільним ухвалення закону «Про винятки обмежувального характеру з національного режиму для іноземних інвестицій, що здійснюються на території України», в якому повинен міститися вичерпний перелік винятків із національного режиму на тривалу перспективу.

Крім того, в найближчій перспективі стоїть завдання чіткого визначення можливих винятків стимулюючого характеру, при цьому, нашій країні доведеться спиратися переважно на фіскальні пільги, ніж на економічні. Збільшення кількості пільг може здійснюватися тільки при умові, що використання індивідуальних пільг для певних іноземних інвесторів суворо забороняється. Пільги мають призначатися транспарентно, на основі закону, а не індивідуально, урядовими постановами, що може бути визнано проявом лобізму, корупції чи недобросовісної конкуренції (нерівні умови для різних іноземних інвесторів). У законі мають бути чітко прописані строки, обсяги та умови призначення пільг. Крім того, необхідно призначати пільги на чітко визначений строк і не коректувати їх протягом всього цього періоду.

Таким чином, при умові виправлення та доопрацювання вищеперелічених недоліків і завдяки створенню стабільних політичних та макроекономічних умов, захисту прав власності, наша держава може підвищити свою інвестиційну привабливість на міжнародному інвестиційному ринку.

Список літератури

1. Руда О. Л. Інвестиційний клімат України та проблеми його формування [Електронний ресурс] / О. Л. Руда. — Режим доступу : <http://www.intkonf.org/ruda-olinvestitsiyniy-klimat-ukrayini-ta-problemi-yogo-formuvannya/>.

2. Жамалдінов Р. А. Регулювання ринків, що розвиваються, в умовах фінансової лібералізації : дис. канд. екон. наук : 08.05.01 / Р. А. Жамалдінов / НАН України ; Інститут світової економіки і міжнародних відносин. — К., 2002. — 165 с.